

ELS MURS DE LA VERGONYA. ITINERARIS DE PAU. DERRUÏM MURS, CONSTRUÏM PAU

Un projecte de cultura de pau – Secundària i Batxillerat

ELS MURS INTERNS DERRUÏM MURS, CONSTRUÏM PAU

■ QUI SOM?

Grup Eirene som un **grup de professionals amb anys d'experiència** en educació per la pau i cooperació, que s'orienta des del camp del pacifisme i el desenvolupament. A Grup Eirene creiem que la construcció d'un món més just s'aconsegueix passant per la transformació del nostre propi entorn. És per això que els nostres projectes tenen un gran component d'elements de reflexió per fomentar la solidaritat, la responsabilitat i l'esperit crític entre els joves, infants i la població general de Catalunya.

■ CONTEXT I JUSTIFICACIÓ

Els murs materials no són més que el resultat d'una sèrie de murs interns que elaborem a la nostra ment a base d'inseguretats, interessos i desinformació. Sovint, tot i no existir un mur físic, les persones aixequen murs invisibles entre elles, impeding la comunicació. A vegades, aquests murs s'aixequen entre amics o entre persones d'una mateixa família. En altres ocasions, els murs els aixequen persones que desconeixen altres cultures, ètnies o religions i tenen por o aixequen estereotips o prejudicis en contra dels veïns o dels conciutadans, conduint a una sèrie de conductes de discriminació i exclusió.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

■ OBJECTIU GENERAL:

- Reconèixer i identificar els nostres murs interns construïts de prejudicis, estereotips, rumors, pors, etc. Prendre consciència dels murs interns que tenim, analitzar-los i qüestionar-los. D'aquesta manera es busca prevenir i evitar les accions de discriminació i exclusió, promovent una convivència digna i de respecte per a tothom.

■ OBJECTIUS ESPECÍFICS

- **Conceptuals:** Entendre què són els prejudicis, estereotips i rumors, aprendre a distingir-los i comprendre la diversitat de maneres en què aquests afecten la nostra convivència diària. D'aquesta manera, podrem obrir la mirada cap a les diferents realitats del nostre món i contribuir a l'educació en temes humanitaris, interculturalitat i de cultura de pau.
- **Procedimentals:** El procés d'aprenentatge es portarà a terme de forma lúdica, dinàmica i participativa. El treball en equip, la cooperació, la pedagogia de la pregunta, el debat i la presa de decisions formarà part del procés formatiu. També, en algunes de les dinàmiques s'utilitzarà el cos i el teatre

social com a eina per fonamentar una sensibilització experiencial i vivencial.

- ▢ **Actitudinals:** Contribuir a la identificació dels nostres propis murs interns (prejudicis, estereotips, rumors, pors, etc.) a fi d'aturar-los i enderrocar-los, promovent una millor convivència entre les persones. Això serà possible fomentant el pensament crític, empàtic i solidari i copsant la importància dels drets humans. Així, es busca potenciar persones conscients i assertives envers altres cultures, ètnies, religions.

■ CONTINGUT I METODOLOGIA

1. Introducció

- Es fa un recordatori de la sessió anterior "Els murs de la vergonya" i dels murs externs que es van treballar.
- Es pregunta de què estan fets els murs i es fa una pluja d'idees al respecte, a fi de parlar dels murs externs com la materialització col·lectiva dels murs interns.

2. Presentació dels conceptes clau

- A través d'una presentació de Power Point s'explica què són i com funcionen els estereotips, els prejudicis i els rumors i es mostra com aquests ens poden portar a conductes de discriminació i exclusió.

3. Dinàmica per la identificació dels murs interns

- Es presenten una sèrie de fotografies de rostres a l'alumnat, el qual individualment ha d'apuntar en un paper que creu que la persona de la imatge pensa d'ell o ella, què pensa l'alumne de la persona de la fotografia i si hi confiaria.
- A continuació, es divideix la classe en grups de tres o quatre persones i comparteixen les respostes que han apuntat. De forma grupal, hauran d'apuntar en una fitxa (entregada per les persones facilitadores de l'activitat) les discriminacions, prejudicis i possibles discriminacions que identifiquin en les seves anotacions.
- Un cop omplertes la fitxes, cada grup la presentarà a la resta de la classe. Després de les presentacions, es revelarà a l'alumnat la vertadera identitat de les persones de les fotografies.

4. Inici construcció de la papallona

- Es reparteix a cada alumne un paper quadrat de color i es convida a que cadascú hi apunti un estereotip o prejudici que identifiqui en la seva ment.
- Després d'apuntar el mur intern, el paper es doblega i es guarda per més endavant. La informació no es comparteix, és personal i confidencial.

5. Exercici gomets

- Tot el grup classe fa un cercle, tanca els ulls i les persones facilitadores li enganxen un gomet de al front a cadascú. Hi ha gomets de diferents colors: un vermell, dos verds i la resta grocs.

- Posats tots els gomets, l'alumnat obre els ulls i se'ls dona la indicació que s'agrupin en silenci.
- Un cop agrupats segons el seu criteri, se'ls pregunta què ha passat, com s'han sentit mentre s'agrupaven, si s'han sentit exclosos en algun moment i per què. Se'ls convida a posar exemples similars a l'experiència viscuda que es donin a la realitat i se'ls pregunta quins elements creuen que són els que creen exclusió, si han sentit aquesta exclusió i per què creuen que passa.

6. Realització de la papallona

- L'alumnat recupera el seu paper de color i, seguint les indicacions de les persones facilitadores, el transforma en una papallona.
- S'explica que la papallona és el símbol de la no-violència, ja que la papallona és un animal divers, amb nombrosos ulls que li possibiliten múltiples mirades, és persistent i resistent i, a més, es caracteritza per la seva transformació al llarg de la vida.

7. Tancament

- Es projecte un vídeo per reconèixer les dificultats socials i emocionals que generen els prejudicis i estereotips.
- Finalment, s'acomia la sessió compartint alguns aprenentatges del taller.

■ ALTRES DADES

DURADA TOTAL: 2 hores

FRANJA ESCOLAR: 4rt d'ESO i Batxillerat

NÚM. ALUMNES PER SESSIÓ: Grup classe, màxim 30 alumnes.

LLOC: Centres educatius i equipaments del municipi.

DADES DE CONTACTE

LÍDIA TOVAR i ARÀNZAZU SÁNCHEZ

TELÈFON: 654 860 015 (Lidia Tovar)

CORREU ELECTRÒNIC: eirenecoop@gmail.com

WEB: www.grupeirene.org